

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENTĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „

Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul Justiții

TELEFON No. 16/98

S U M A R

Magistratura la Jubileul de 40 ani a M. S. Regelui României, discursul ținut în numele magistraturii de d-l Ch. Pherichide Prim-Președinte la Curtea de casație.

Contractul de cont curent, (urm. 28) de d-l pr. V. Dimitriu; Curtea de casație, s. II: Sultana N. Gheorghiu cu Al. Hâmel; Curtea de apel București, s. I: Teodora C. Papageorge cu Christache Lazăr Marcu;

Trib. Vaslui: Sterian Macri cu Simon Cron, cu o Observație.

MAGISTRATURA

1 a.

Jubileul de 40 ani al M. S. Regelui României

În ziua de 12 Maiu corent, la ora 10 dimineața, Înalta Curte de casație, cum și Curtea de apel din București și Tribunalul Ilfov, au fost primiți la Palat în Sala Tronului, spre a aduce felicitări Majestăților Lor Regelui și Reginei cu ocazia jubileului de 40 ani de Domnie.

Cu această ocaziune, Domnul Ch. Pherekyde, Primul-Președinte al Înaltei Curți de casație, în numele Magistraturii a pronunțat următorul discurs:

Sire,

Doamnă,

Mare este fericirea mea de a fi astăzi, în această memorabilă solemnitate, chemat să aduc la picioarele Majestăților Voastre omagiile întregii magistraturi române. În concertul unanim de laude care, ca un singur glas, se ridică din toată țara spre tronul Majestăților Voastre, este foarte greu de a găsi măcar una, care să nu fie deja spusă de altul, cu mai multă autoritate și cu mai mult talent de cât mine. Unii au lăudat, cum merită, pe Viteazul căpitan care a condus regimentele la Plevna, și pe acest câmp de bătălie, unul din cele mai glorioase de la sfârșitul secolului trecut, a fondat Regatul României, și a făcut numele său nemuritor. Alții vor lăuda statornicia stabilită de Carol I în iubita noastră țară prin patru zeci de ani de Domnie strălucită, și vor arăta cât era de trebuincioasă această statornicie pentru a vindeca rănilor Patriei noastre, băntuită de toate furtunile politice în timp de mai multe veacuri; cât era de trebuin-

cioasă pentru a permite României de a se desvolta în toate ramurile civilizațiunii și de a ajunge astăzi, în proporțiune cu talia sa, de o potrivă cu cele alte națiuni din familia Europeană. Noi magistrații, chemați a ne ocupa mai mult cu moravurile poporului din toate treptele sociale, vom lăuda în Majestățile Voastre o calitate de sigur mai modestă, dar poate și mai utilă pentru un popor, vom lăuda pe Majestățile voastre de a fi așezat pe Tronul României cele mai prețioase virtuți ale vieții private. Poate că nu este o laudă, pentru persoane născute și crescute la o înălțime atât de mare ca Majestățile Voastre, de a Le spune că au dat exemplul tuturor virtuților vieții private. Însă acest exemplu, pus așa de sus, are asupra Țării întregi o influență atât de mare și atât de salutară, că binele care 'l face poate că întrece chiar gloria istorică sau economică. Acest exemplu lucește pe Tron ca un far, care luminează întreaga Țară și pătrunde în cele mai mici familii, precum lumina farului duce razele sale în cele mai mici colituri ale malului mării. Fiecare simte influența sa salutară, și se supune ei chiar fără a'și da seamă. Fie-mi dar permis de a exprima Majestăților Voastre recunoștința întregii magistraturi pentru acest bine neprețuit care L'ați răspândit pe Țară în timp de patruzeci de ani. Recunoștința mai datorește magistratura Majestăților Voastre pentru marele progrese pe care 'i-a făcut în acești patruzeci de ani. Inamovibilitatea întinsă la aproape toți magistrații, libertatea și absoluta independență în lucrările sale, Justiția apropiată mai mult de popor! Toate aceste îmbunătățiri ar cere să fie pe larg dezvoltate, dar sunt nevoit a mă mărgini aci.

Să trăiască Majestățile Voastre Regele și Regina.

Să trăiască Principele și Principesa României cu dragălașii lor copii.

CONTRACTUL DE CONT CURENT

(Urmarea 28-a) (*).

Al doilea sistem. Legea neocupându-se de cât de contractul de cont curent, validează garanțiile constituite pentru asigurarea tutului saldurilor rezultate din acest contract. Iată cum s'ar raționa în acest sistem.

Legiuitorul și-a propus a regulamenta contractul de cont curent, după cum se dovedește din titlul X, Cartea I din codul comercial. Rezultatul final al acestui contract este saldul realizat la lichidarea operațiilor înscrise în cont. Pentru dobândirea acestui sald trebuie neapărat să intervină închiderea contului curent; legiuitorul prin urmare era dator a se ocupa de această operațiune; dar singura dispozițiune din codice, care tratează despre această materie e numai art. 372; deci, acest articol vizează închiderea contului dintr'un contract de cont curent; și saldul, despre care e vorba în acest articol, nu poate fi de cât rezultatul aceluși contract. Inșă, tot în articolul menționat se mai adaogă și un nou alineat, în a căruia primă parte figurează iarăși expresiunea de «sald»; dar care parte prin conținutul ei pune temelia unui efect esențial al contractului de cont curent, și anume «al indivizibilității». Această indivizibilitate nu se poate concepe de cât la un contract de cont curent, în care se fac de corentiști rimese reciproce; ea este incompatibilă cu un contract de deschidere de credit, în care una din părți face avansurile de împrumut iar cea-l'altă numai plata sau plățile acelor avansuri. De aci rezultă că, noua dispozițiune n'a regulamentat și n'a putut să regulementeze de cât tot materia contractului de cont curent; iar saldul, despre care se vorbește este tot acel rezultat din contractul de cont curent; și cum se prevede expres, că acest sald poate fi asigurat cu ipotecă rezultă că legiuitorul nostru a terminat controversa din Italia recunoscând în mod formal validitatea ipotecei, ce ar garanta saldul rezultat la închiderea contului; și fiind-că nu există nici o rațiune pentru a restrânge aplicarea acestei soluțiuni numai la ipotecă, de care s'a ocupat în special legiuitorul, ca de aceea ce se întâmplă mai obicinuit, trebuie să recunoaștem, că și gajurile sau fidejusiunile intervenite în aceleași împrejurări sunt considerate ca valabile după principiul «ubi eadem ratio, eadem lex».

Obiecțiunea, ce se face, că legiuitorul vorbește în partea finală a aceluși alineat de contractul de deschidere de credit, de oare-ce întrebunțează ex-

presiunile de «credit deschis», de «deschidere de credit» nu trebuie să se considere serioasă, căci simpla întrebunțare a acestor termeni nu justifică soluțiunea, că legiuitorul ar fi înțeles prin aceste expresiuni să se ocupe de contractul de deschidere de credit, de care nu amintește în nici o altă dispozițiune din tot codicele comercial; din contra, se pare că el a utilizat expresiunile acestea pentru a înlocui pe acele de «credit conces» și de «concesiune de credit», care, după cum se știe, este un element constitutiv al contractului de cont curent; iar prin «posesorii efectelor create și negoțiate în termenul deschiderii de credit» nu se pot înțelege de cât posesorii legitimi ai efectelor, ce au fost constituite rimese în contractul de cont curent; despre dreptul acestor posesorii cu privire la ipoteca, ce garanta saldul contractului de cont curent, cu drept cuvânt se zice, că va fi mărginit numai până la concurența saldului final al acestui contract.

Al treilea sistem. Legea validează și garanțiile constituite pentru saldul unui contract de cont curent și acele constituite pentru saldul unui contract de deschidere de credit.

În acest sistem se recunoaște că prima parte a alineatului adaos de legiuitorul nostru este relativ la contractul de cont curent; și își însușește motivele dezvoltate de sistemul al doilea; dar în ceea ce privește partea a doua a dispozițiunei nu admite concluziunile sistemului precedent; deci nu împărtășește părerea, că cuvintele «credit deschis» și «deschidere de credit» ar fi sinonime cu «concesiunea de credit» din contractul de cont curent; și că nu s'ar găsi o justificare posibilă, pentru care legiuitorul să fi înțeles, ca prin expresiunile menționate să vizeze contractul de deschidere de credit. În adevăr: nu poate exista nici o analogie între concesiunea creditului din contractul de cont curent și creditul, ce se deschide unei persoane oare-care pentru bunul motiv, că la primul contract trebuie neapărat să existe o concesiune de credit reciprocă între corentiști, reciprocitate, ce e de esența însăși a contractului; pe când din contra la contractul de deschidere de credit nu numai că atare reciprocitate nu există, dar, ce e mai mult, ea nici nu se poate concepe, căci una din părți singură face credit celei-l'alte, iar aceasta din urmă restituie suma, ce deja o primise. Existând o diferență atât de fundamentală între creditul, ce intervine ca element constitutiv al ambelor contracte, este evident, că alegerea expresiunilor de «credit deschis» și de «deschidere de credit» n'a putut fi făcută de legiuitor în mod neintenționat și numai pentru a nu întrebunța pe aceea de «concesiune de credit reciproc» sau pe aceia pură și simplă

(*) Vezi *Curierul Judiciar* din 1903, No. 35, 36, 40, 42, 46 și 47; din 1904, No. 26, 30, 34, 43, 67, 68; din 1905 No. 20, 22, 25, 34, 37, 46, 47, 60, 61, 66, 69, 76; din 1906 No. 12, 18 și 34.

de «credit reciproc». Dar chiar îndoială de ar fi, încă expresiunea de «credit deschis» pusă alături de aceea de «deschidere de credit», trebuie neapărat să producă convingerea, că legiuitorul a avut în vedere în acea ocaziune un contract de deschidere de credit; căci prin «deschidere de credit» în limba juridică tot-d'a-una se înțelege contractul de deschidere de credit și nici o dată contractul de cont curent. Dar în definitiv, a pretinde că prin cuvintele menționate legiuitorul a voit a desemna tot contractul de cont curent este a imputa legislatorului o adevărată absurditate; și iată pentru ce: În acea dispozițiune se zice, că posesorii efectelor create sau negociate în termenul deschiderii de credit nu se vor folosi de dânsul de cât până la concurența saldului; prin urmare, dacă legiuitorul se ocupă în această dispozițiune tot numai de contractul de cont curent, atunci prin cuvintele «posesorii efectelor create sau negociate în termenul deschiderii de credit», trebuie a se înțelege pe posesorii efectelor constituite rimese; și în acest caz ar însemna, că legea voește a zice, că or de câte ori posesorii acestor titluri vor justifica, că efectele au fost create de un corentist, care le-a tras asupra celui-l'alt corentist înăuntrul termenului contractului de cont curent, trebuie să beneficieze de ipoteca constituită pentru garantarea saldului; dar aceasta e absurd, căci este știut, că toate valorile constituite rimese între corentiști își pierd individualitatea lor, având menirea de a coopera la producerea saldului, și acesta singur poate fi garantat cu ipoteca constituită de corentist; posesorii titlurilor, ce au alimentat contractul de cont curent, nefiind creditorii ai saldului, nu au nici un drept asupra ipotecei; și aceasta cu atât mai mult cu cât s'ar putea întâmpla, ca corentistul, care a creat titlul și care a garantat saldul, la închiderea contului curent să fie el creditorul celui-l'alt corentist. Trebuie deci să recunoaștem, că partea a doua din ultimul alineat al art. 372 nu poate fi streină contractului de deschidere de credit, precum nici partea lui întâia nu a putut fi străină de contractul de cont curent.

Dar dacă aceasta este adevărat, cu drept cuvânt se naște atunci întrebarea: ce rost are această parte finală și cum se poate explica acest amestec nejustificat al contractului de deschidere de credit în mijlocul dispozițiilor, ce regulează raporturile născute din contractul de cont curent, de care se deosebește atât prin elementele lui constitutive, cât și prin efectele, la care dă naștere? Pentru a putea găsi afinitatea, ce leagă aceste două dispozițiuni și prin urmare pentru a ne explica raportul dintre aceste două contracte trebuie să ne raportăm la constituirea rimeselor,

despre care am zis, că consistă din or-ce operațiuni, ce dau dreptul celui care le efectuează de a se credita în cont. Astfel, dacă între două persoane, între care există un contract de cont curent, s'ar mai încheia și un contract de deschidere de credit, ceea ce poate fi și posibil și juridic, dacă ținem seamă de elementele constitutive ale ambelor contracte; în acest caz, cel cui s'a deschis creditul poate constitui ca rimesă în contractul de cont curent sau întregul său drept de credit, sau numai o parte din valorile, de care putea dispune din creditul deschis. Faptul că legiuitorul comercial n'a regulamentat contractul de deschidere de credit nu poate fi o rațiune pentru a-i tăgădui existența; de altfel întreaga doctrină se ocupă de el, iar practica comercială face o întinsă aplicațiune în raporturile dintre comercianți. Să presupunem de altă parte în ipoteza considerată, că cel cui s'a deschis creditul a asigurat pe împrumutător cu o ipotecă; și că în urmă creditul și-a constituit ca rimesă în contractul de cont curent întregul său credit deschis, pe care trebuia să-l îmaseze în valori monetare. Prin efectul contractului de cont curent obligațiunea constituită rimesă între corentiști este novată, și ca consecință ar urma ca ipoteca să înceteze, dar nimic nu împedea pe corentistul primitor, ca la acceptarea rimesei să convină cu trimițătorul, că ipoteca să continue de a garanta obligațiunea de restituire și după constituirea rimesei, ceea ce se va realiza prin rezerva expresă a primitorului, că ipoteca i-l va garanta, când din contractul de cont curent va rezulta un sald în favoarea lui până la concurența creditului deschis constituit rimesă. Aceasta neapărat se va întâmpla, când contractul de deschidere de credit ar interveni între corentiști, fără să se fi stipulat, că va fi constituit rimează; dar dacă din contră, în momentul încheierii contractului de deschidere de credit s'ar fi convenit, că întreg creditul deschis să fie operat în contractul de cont curent ca rimesă, chiar de nu s'ar fi făcut nici o rezervă asupra ipotecei din partea primitorului, totuși ipoteca va fi considerată, ca garantând saldul contractului de cont curent; căci actele juridice ale părților contractante trebuiesc interpretate în sensul ca ele să producă o eficacitate juridică; și ar fi să ajungem tocmai la rezultatul contrar, dacă ipoteca nu și-ar produce nici un efect; de oare-ce ar urma ca părțile să fie considerate, că au constituit o ipotecă pentru o creanță, care în acelaș moment și prin acelaș act, prin care se constituia ipoteca, trebuia să și dispară, ca una ce era să fie operată ca rimesă, ceea ce ar fi absurd. De aci rezultă că *saldul unui contract de cont curent poate fi ga-*

rantat prin ipoteca, ce garanta un credit deschis constituit rimesă.

Să presupunem însă că creditul deschis în loc să fie disponibil în numerar, s'a stipulat să fie disponibil prin crearea de efecte cambiare, care să se constituie iarăși rimese. În acest caz ipoteca constituită pentru creditul deschis trebuie să garanteze titlurile constătătoare ale obligațiunei de restituire; și cu toate că s'ar fi convenit de la început, ca creditul, ce se va deschide, să fie constituit rimesă, însă fiind-că s'a dispus de la el prin titluri, cari prin circulațiune pot să se găsească la terțiile persoane, legea a căutat să ia precauțiunea de a spune, că ipoteca continuă de a garanta acele titluri și nu saldul contractului de cont curent, ca în ipoteza precedentă. Limita însă până la care va avea valoare ipoteca în acest caz, adaugă legea, va fi numai până la concurența saldului final al contului! Dar al cărui sald? Al contului din contractul de cont curent sau al aceluși din contractul de deschidere de credit? Legea nu o spune formal și s'ar părea, fiind-că legiuitorul în prima parte a alineatului se ocupă de contractul de cont curent, că și saldul despre care vorbește în partea finală trebuie să fie acel rezultat din contractul menționat; cu toate acestea credem, că se poate afirma cu siguranță, că în a doua parte a alineatului legiuitorul se referă la saldul contractului de deschidere de credit; căci prin această dispoziție el se ocupă de asigurarea posesorilor titlurilor create sau negoțiate în virtutea deschiderii de credit; această asigurare e datorită faptului, că creditul a garantat obligațiunea sa de restituire; întinderea acestei obligațiuni în orice moment dat se determină după valorile, de care a dispus creditul în temeiul deschiderii de credit și pe cari valori nu le-a restituit încă; așa dar pentru a se putea determina ce se mai datorește din ele trebuie a se încheia contul operațiunilor urmate și care figurează în contractul de deschidere de credit și nu în contractul de cont curent; căci în acest din urmă contract rimesele fiind facultative și nu obligatorii, ușor s'ar putea întâmpla cazul, că nu toate valorile, de care a dispus creditul, să fi fost constituite rimese și deci operate în contractul de cont curent. În definitiv dar saldul, de care se vorbește în partea finală a art. 372 C. com., și care a fost asigurat de ipotecă, este saldul rezultat dintr'un contract de cont curent cât și acel dintr'un contract de deschidere de credit pot fi asigurate cu ipotecă sau cu alte garanții, ca gajul, fidejusiunea, ect.

Dintre cele trei sisteme examinate preferăm pe acest din urmă. Cu această ocaziune însă trebuie

să recunoaștem, că dacă legiuitorului nostru i se cuvine meritul, că prin menționata dispozițiune pe de o parte a făcut să se amintească de unul din efectele cele mai principale ale contractului de cont curent și care efect fusese dat uitării de către legiuitorul italian; și pe de altă parte că a voit să curme o controversă vie din doctrina italiană relativă la garanțiile saldului dintr'un contract de cont curent; tot legiuitorului nostru i se cuvine și demeritul, că prin aceeași dispozițiune cu redactarea ei confuză, eronată și necompletă, pentru a se putea pătrunde misterioasa sa intențiune trebuie a se supune crederul interpretului la o adevărată tortură. Dar ceea ce e și mai surprinzător este faptul, că de și codul nostru comercial de la data promulgării lui din 1887 a fost supus la diverse modificări și continue revizuirii, atențiunea legislatorilor noștri nu s'a oprit un singur moment asupra acestui articol!

Constatăm faptul, fără a intra în analiza cauzei, căci de o atare lipsă de atențiune au suferit și alte dispozițiuni, ceea ce explică pentru ce legiuirea noastră e presărată de numeroase erori; însă printre acestea din urmă sunt multe, care au în favoarea lor un avantaj netăgăduit, anume că ori cine le poate constata și chiar și rectifica une ori; în cât pentru ele cu drept cuvint legiuitorii noștri pot invoca scuza maximei «De minimis non curat praetor».

SECȚIUNEA II

Încetarea contractului de cont curent

Studiul încetării contractului de cont curent, după normele adoptate până acum ar trebui să-l dividem în două paragrafe, și anume: în cel dintâiu să ne ocupăm de cauzele, cari produc încetarea contractului, iar în cel de al doilea să cercetăm efectele acestei încetări; cum însă am observat, că nu poate să existe încetare a contractului de cont curent fără să fie însoțită și de închiderea contului curent, e natural să nu ne mai ocupăm de efectele încetării, căci ar fi să ne repetăm zadarnic; și aceasta pentru-că efectele încetării sunt aceleași ca ale închiderii contului, când închiderea intervine, după ce contractul a încetat. Așa dar, pentru complectarea studiului contractului de cont curent nu ne mai rămâne de cât cercetarea cauzelor, care produc încetarea lui.

Aceste cauze se pot împărți, după cum rezultă din chiar art. 373 C. com. în două categorii: unele, cari produc *de drept* încetarea contractului de cont curent, iar cele-l'alte nu pot provoca sfârșitul acestui contract, de cât dacă partea in-

dreptățiță a provoca încetarea lui o va cere de la justiție. Să intrăm în cercetarea cauzelor din prima categorie.

V. Dimitriu

(Va urma)

Profesor la Universitatea din Iași

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 18 Ianuarie 1906

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte
Sultana N. Gheorghiu cu Al. Hamel

Inscripțiunea.—Contestarea de către bărbat a valorii averii mobile dotale asupra căreia s'a luat inscripțiune. Dacă el are dreptul a contesta și valoarea averii imobilă asupra căreia s'a luat inscripțiunea ca fiind excesivă.

Dacă femeia are nevoie de autorizația soțului pentru a cere o inscripțiune spre asigurarea dotei.—Dacă prezența soției e necesară în instanța de reducere a unei ipotecii legale.

Ministerul public.—Dacă concluziunile sale mai sunt cerute în instanță când figurează ca parte alăturată afară de cazul pentru minori și interziși.

Experți.—Dacă numirea lor e obligatorie pentru tribunal, pentru a expertiza dota alienabilă.

Ipoteci.—Ipoteci legale și convenționale.—Baza lor.—Inscripțiune radiată.—Considerarea ei ca neexistentă.—(Art. 1761, 1756, 1757, 1783 C. civ.).

1. *Articolul 1761 C. civil, de și prevede numai cazul când bărbatul contestă valoarea dotei alienabile pentru care s'a luat inscripția ipotecară în timpul căsătoriei, însă prin analogie, căci interesul este același, dispozițiile aceluși articol trebuiesc aplicate și la cazul când inscripțiunea s'ar pretinde excesivă și în aceea ce privește imobilele asupra cărora s'a luat inscripțiunea.*

2. *Legiuitorul, pentru a înlătura un conflict de interese între femeie și bărbat, n'a prevăzut prin art. 1756, 1757 și 1783 C. civil, că femeia ar avea necesitate de autorizarea bărbatului său de punerea lui în cauză, când ar cere o inscripțiune ipotecară legală pentru asigurarea dotei sale mobiliare, și tot asemenea, n'a prevăzut prin art. 1761 C. civ., că ar fi necesitate de chemarea femeii în instanța de reducere a ipotecii legale; că din contra, din spiritul legii și formalitățile ce ea prevede rezultă contrariul și anume: că în aceste acte de jurisdicție grațioasă nu trebuie chemat, în primul caz bărbatul și în secundul femeia; că afară de aceasta, reducerea este un drept pentru bărbat, așa că refuzul femeii nu l'ar putea lipsi de acel drept.*

3. *De și art. 1761 C. civil cere ca tribunalul să ia și concluziile procurorului, însă, posterior codului civil adică prin legea din 29 Octombrie 1877 s'a desființat concluziunile procurorului în instanțele civile unde figurează ca parte alăturată, afară de acela în care ar fi interesați minorii sau interziși.*

Prin urmare, prezența și concluziile Procurorului în instanța care are a decide reducerea unei inscripțiuni ipotecare a femeii, nu mai este cerută de lege.

4. *Dacă art. 1761 C. civil prevede ca tribunalul să numească experți pentru estimățiunea dotei alienabile, și prin urmare, și a imobilelor asupra că-*

roră s'a luat inscripția ipotecară, aceasta însă nu o prevede în mod obligator ci numai pentru lumina judecătorilor, așa că dacă aceștia își pot forma convingerea în alt mod, nu mai pot fi ținuți a lua avizul unor asemenea experți.

5. *Publicitatea fiind baza regimului ipotecar stabilit de codul civil, ca atare, ipotecile convenționale și chiar legale, n'au rang și drept de urmărire în mâinile terților de cât prin inscripțiunea făcută în registrele respective.*

Astfel, o inscripțiune radiată se consideră ca cum n'ar fi existat, și ca atare creditorul care ar trata cu debitorul pe baza unui certificat negativ liberat de greșă, este la adăpost de ori-ce eventualitate care ar restabili o ipotecă deja radiată.

Decisiunea 27/906. — Respins, recursul făcut de Sultana N. Gheorghiu, în contra decisiunii Curței de apel din Galați s. II cu No. 203/904, dată în proces cu Al. Hamel.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Gr. V. Maniu în combateri.

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare:

I. «Violarea art. 1761 C. civil și exces de putere.

«Elena Vasiliu, muma înzestrătoare, obține de la Tribunalul Putna, prin jurnalul N. 246 din 22 Decembrie 1890, să se ia inscripție ipotecară asupra a două imobile — loc cu casă în Focșani și o vie din Odobești — ale ginerului său Nic. Gheorghiu, pentru dota alienabilă de 642½ galbeni, dată la căsătoria din 1880 ficei sale Sultana. Tot ea împreună cu ginerile, cer și obțin de la același Tribunal prin jurnal No. 1734 din 18 Februarie 1897, adică după trecere de șapte ani, radierea acelei inscripțiuni de pe imobilul din Focșani, rămânând redusă înscrierea numai asupra viei din Odobești. Nu trec de cât șase zile și soțul N. Gheorghiu se împrumută cu suma de 2500 de lei, de la Al. Hamel, ipotecând cu actul autentificat la No. 85 din 24 Februarie 1897, imobilul din Focșani, pe care îl degrevasc. Creditorul pentru neplată, pune în 1911, imobilul ipotecat, în urmărire; în tabloul de ordine a creditorilor, creanța sa ipotecară se trece în primul rang. Soția N. Gheorghiu, prin petiția din 8 Ianuarie 1902, ridică contestație prin care cere prioritate de rang, în privința inscripțiunii ipotecii sale legale sub No. 246/890. Prin reducerea inscripțiunii numai asupra viei prejudiciul soției este aproape total, cum rezultă aceasta din certificatul percepției No 800/914 care arată că via nu valorează mai nimic. Alături Tribunalul Putna, prin hotărârea No. 599/902, cât și Curtea de apel din Galați, prin decizia No. 203/904, au respins ca neintemeiată contestația d-nei N. Gheorghiu. Dânsa face recurs în Casație, în termen legal anume la 5 Ianuarie 1905, în toată regula și însoțit de act de paupertate. Dintr'un prim punct de vedere examinând atacata deciziune a Curței de fond, ea cată să se anuleze, ne fiind formulată de soț, o contestație în sensul art. 1761 C. c. pentru ca Tribunalul să fi fost valabil sesizat, atunci când la 18 Februarie 1897, a decis prin jurnal No. 1734 reducerea inscripțiunii. Dar admitând ipotetic că petiția din 18 Februarie 1897 a soțului ar fi în condițiile precitatului articol, totuși jurnalul No. 1734/897, al Tribunalului, nu este cătuși de puțin o hotărâre dată în condițiile zisului articol. Menționata încheiere a Tribunalului nu are caracterul unei hotărâri legale și care să'mi poată fi opozabilă. După art. 1761 Tribunalul trebuia să se constituie cu procuror și ale cărui concluzii erau obligatorii, pentru că în asemenea materie, femeia nu se citează dar în locul ei, ca reprezentant și parte, cată să se figureze Ministerul Public. Apoi, pentru ca Trib. să se pronunțe cu deplină libertate, însă în cunoștința de cauză, trebuia să fi rânduit o expertiză de trei persoane competente, care să fi evaluat via de la Odobești

și să fi precizat dacă dota mea de 642¹/₂ galbeni era suficient garantată, numai în acest imobil. Cu observarea acestor formalități Tribunalul se găsea în măsură de a se pronunța în mod sumar, bine înțeles cu drept de apel și recurs. Or, Curtea de apel, neținând seamă de aceste mijloace de apărare, care au demonstrat cu suficientă, ilegalitatea menționatului jurnal, comite un exces de putere și violează articolul 1761 codul civil.

Având în vedere că, din decizia No. 203 din 7 Decembrie 1904 a Curții de apel din Galați s. II-a supusă recursului, se constată că, la trecerea în căsătorie a Sultanei N. Gheorghiu, recurenta, cu N. Gheorghiu, și s'a constituit ca dotă, de către muma Elena I. Vasiliu suma de 642 galbeni în numerariu; că în timpul căsătoriei constituitorii dotei, a cerut și Tribunalul de Putna a luat, prin ordonanța No. 246 din 22 Decembrie 1890, pentru asigurarea acestei dote mobiliare, două inscripțiuni ipotecare, asupra averii imobiliare a soțului și a numelui, una asupra caselor acestuia din Focșani, strada Gărei No. 20 și alta asupra unei vii a lui din urba Odobești; că la 18 Februarie 1897, tot constituitorii dotei, împreună însă și cu soțul recurentei, au cerut Tribunalului să se reducă ipoteca legală, prin radierea inscripțiunii de asupra caselor din strada Gărei, ceea ce să și încuviințează de Tribunal prin jurnalul No. 1794 din aceiași zi, iar grefa a făcut convenita mențiune în registru respectiv, rămânând astfel dota asigurată numai cu inscripția de asupra viei; că în urma acestora, N. Gheorghiu soțul, se împrumută de la Alexandru Hamel, intimatul în recurs, cu suma de 2500 lei, și pentru asigurarea căruia și constituie ipotecă, prin actul înscris la No. 85 din 1897, casele din Focșani, str. Gărei No. 20; debitorul nefiind următor cu plata, și se scoate în vânzare de către creditorul aceste case, se formează tablou de ordinea creditorilor, în care Hamel este trecut ca creditor ipotecar în primul rang; că la această înscriere în tablou, Sultana N. Gheorghiu face contestație, cerând a fi trecută ea în primul rang, cu creanța sa dotală, în baza inscripțiunii ipotecare luată la 1890 prin ordonanța No. 246 din 22 Decembrie, pe motiv că reducerea ipotecei legale, făcută de Tribunal prin jurnalul No. 1734 din 18 Februarie 1897, în urma cererii mamei sale și soțului său ar fi nulă, și că această nulitate ar rezulta din faptul că dânsa n'a fost citată de Tribunal când a operat reducerea și că Tribunalul n'a luat avisul a trei experți, cum cere art. 1761 C. civ.; că această contestație fiindu-i respinsă atât de Tribunal cât și de Curtea de apel, dânsa a făcut recursul de față;

Considerând că art. 1761 C. civ. deși prevede numai cazul când bărbatul contestă valoarea dotei alienabile, pentru care s'a luat inscripție ipotecară în timpul căsătoriei, însă prin analogie, căci interesul este același, trebuie aplicat și la cazul când inscripțiunea s'ar pretinde escesivă și în ceia ce privește imobilele asupra cărora s'a luat, cum este în specie;

Considerând că legiuitorul, pentru a înlătura un conflict de interese între femeie și bărbat, n'a prevăzut prin art. 1756, 1757 și 1783 C. civ. că femeia ar avea necesitate de autorizarea bărbatului și de punerea lui în cauză, când ar cere o inscripțiune ipotecară legală pentru asigurarea dotei sale mobiliare, și tot asemenea n'a prevăzut prin art. 1761 C. c. că ar fi necesitate de chemarea femeii în instanța de reducere; că din contră din spiritul legii și formalitățile ce ea prevede rezultă contrariu, și anume că, în aceste acte de jurisdicție grațioasă, nu trebuiesc chemați în primul cas bărbatul și în secundul femeia. Că afară de aceasta, reducerea este un drept pentru bărbat, așa că refuzul femeii nu l'ar putea lipsi de el;

Considerând că deși art. 1761 C. c. cere ca Tribunalul să ia și concluziunile procurorului, însă posterior codului civil și anume prin legea din 29 Octombrie 1877, sub imperiul căreia s'au petrecut faptele acestea, s'au desființat concluziunile procurorului în instanțele civile unde figurează ca parte alăturată, afară de acelea în

care ar fi interesați minorii săi interziși; că așa fiind prezența și concluziunile procurorului, în instanța care ar decide asupra reducerii inscripțiunii ipotecare, nu mai este cerută de lege;

Având în vedere în fine că dacă art. 1761 C. c. prevede ca Tribunalul să numească experți pentru estimarea dotei alienabile, și prin urmare și a imobilelor asupra cărora s'a luat inscripția ipotecară, aceasta însă nu o prevede în mod obligatoriu, ci numai pentru luminarea judecătorilor; așa că dacă acestia și pot forma convingerea în alt mod, nu mai pot fi ținuți a lua avisul unor asemenea experți, și ca atare lipsa lor nu poate atrage nulitatea măsurii ce ar lua;

Astfel fiind acest prim motiv complex câtă a fi înlăturat ca nefondat;

Asupra celui de al II-lea motiv de casare;

II. «Exces de putere. Cu toată nelegalitatea jurnalului No. 1734/897, care a dispus radierea inscripției mele, Curtea de apel crede a-l vedea valabil, înlocuind-o cu actul de inscripție ipotecară a lui Hamel sub No. 85/897, pentru motivele arătate prin hotărîrea Tribunalului și pe care le adoptă. Aceste motive se resumă în următoarele argumente: «era pentru Hamel suficient de a fi observat mențiunea ce greșierul face în registrul de inscripțiune, că s'a radiat inscripțiunea de asupra imobilului din Focșani» «de altfel acel jurnal de radiere este un act judecătoresc, care constată și stabilește niște drepturi; așa că dacă eu cred a fi prejudiciată să trag la răspundere pentru daune, pe funcționarii cărî m'au vătămat. Excesul de putere manifestat de Curte este manifest. Acea mențiune a greșiei, care nu este de cât o măsură de administrare a celui funcționar, neprescrisă de nici o lege, era în fapt un memento pentru Hamel, parte interesată care îl îndatora implicit de a examina jurnalul de radiere ce să făcuse conform art. 1788 și la care zisa mențiune se raporta. Or, dacă d-l Hamel consulta zisul registru trebuia să observe acel jurnal de radiere și ar fi văzut ilegalitatea zisului act judecătoresc; astfel că nu trebuia să acorde împrumutul ipotecar ce l'a făcut. D-sa nu poate să se pună la adăpostul neștiinței legilor, căci o atare ignoranță nu scutește pe nimeni. Tocmai acel memento la care instanțele de fond se raporta, trebuia să-l facă a ști că radierea inscripției cerută de inzeștrătoare și de soțul meu și încuviințată de Tribunal prin jurnalul No. 1734/897, isbea acest jurnal de o nulitate radicală și «ipso jure» pentru două considerante: a) ca ne fiind făcut în condițiunile articolului 1761 spre a-mi fi opozabil și b) ca ne putând femeia măritată după articolul 1760 cod civil, pentru rațiunea de ordine publică, a renunța în favoarea nimănui la inscripția ipotecei sale legală obținută pe baza articolului 1759 C. civil».

Având în vedere că publicitatea este baza regimului ipotecar stabilit de codul civil și ca consecință prevede că ipotecile convenționale și chiar legale n'au rang și drept de urmărire în mâinile terților de cât prin inscripțiunea făcută în registrele respective;

Având în vedere că o inscripțiune radiată se consideră ca și cum n'ar fi existat, și ca atare creditorul care ar trata cu debitorii pe baza unui certificat negativ liberat de greșă este la adăpost de ori-ce eventualitate care ar restabili o ipotecă ce fusese deja radiată; că așa fiind, ori de câte ori ar fi un conflict între dreptul creditorului a cărei inscripțiune ar fi restabilită după ce a fost radiată, și dreptul creditorilor înscrisi în urma radierei, aceștia urmează a fi preferați;

Considerând că, în speță, instanța de fond constată că în momentul când intimatul a înscris ipoteca sa, aceia a recurentei era deja radiată și constatată această atât prin încheerea Tribunalului, cât și prin certificatul liberat de greșă;

Că așa fiind, chiar dacă această radiere ar fi ilegală sau făcută fără îndeplinirea formalităților cerute de lege, nu era ținut intimatul a se ocupa de validitatea radierei din momentul ce grefa și atestase inexistența ori cărei alte inscripțiuni și, prin urmare, și acest motiv urmează a se respinge ca nefondat;

Asupra motivului al III-lea de casare ;

III. «Violarea art. 1198 codul civil și a dreptului de apărare. Nu contestăm dreptul suveran al judecătorilor de fond, de a respinge dovedirea cu martori cerută de o parte interesată, destul să aibă alte elemente suficiente de convingere în cauză și destul să dea o hotărîre motivată. Când însă ca în specie, eă am invocat fraudă adversarului meu adică faptul acestuia delictuos, lucrând cu rea credință în convenița doloasă cu soțul meu pentru a mă prejudicia, lucrul se schimbă. Frauda fiind făcută în taină, nu mi'a fost posibil să'mi procur o probă literală, și pentru fapte delictuoase (art. 998 C. c.) legea prin articolul 1198 C. c. mă garantează acordându'mi dreptul ca să fac dovada faptelor frauduloase prin proba testimonială, numai o singură împrejurare putea să autorize pe Curte a'mi respinge o atare dovadă, când ea ar fi apreciat în fapt, că era posibil să'mi procur o probă literală. Inșă Curtea nefăcând o asemenea afirmare și respingându'mi unica proba ce legea îmi acorda, a violat dreptul meu de apărare și articolul 1198 codul civil.

Considerând că Curtea de apel nu contestă dreptul recurentei de a putea dovedi cu martori reaua credință a intimatului, dar o respinge pe motiv că din împrejurările cauzii, și pe care dēnsa le arată, 'și formează convingiunea nu numai că intimatul a fost de bună credință, dar că din contră rea credință ar exista din partea recurentei ;

Că așa fiind, și acest motiv urmează a se respinge ca nefondat ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. I

Audiența de la 25 Februarie 1906

Președenția D-lui SC. POPESCU, Prim-președinte

Teodora C. Papagheorghie cu Christache Lazăr Marcu

Decisia No. 55

Vînzare. — Imobilele succesore în indiviziune scoase în vînzare. — Adjudecarea lor asupra unui din comoștenitori. — Nedepunerea prețului.

Dacă în acest caz, imobilele pot fi scoase în revindere, pe comptul adjudecatarului. — (Art. 551 și 553 Pr. civ. ; 786 și 1020 C. civil).

In materie de vînzare imobiliară prin licitațiune publică, dreptul de revindere în comptul adjudecatarului pentru nedepunerea prețului, se întemeiază pe condițiunea rezolutorie tacită sub înțeleasă în contractele sinalagmatice. In virtutea principiului declarativ al împărțeii, stabilit prin art. 786 C. civil, comoștenitorii, neținând dreptul lor unii de la alții, ci de la defunct, ori de la lege, și aceasta, din chiar momentul deschiderii succesiunii, condițiunea rezolutorie nu 'și poate avea locul în materie de eșire din indiviziune, așa că contestatorul nu are acțiune în rezoluțiunea pentru neplata prețului, sau a sulței ce i se datorește spre a se egala loturile.

De aci rezultă că legea asimilând în totul licitațiunea cu împărțeala, și aplicându'i efectele declarative ale acesteia, urmează că, atunci când adjudecatarul unui imobil comun, este unul din comoștenitori, nu e posibilă rezoluțiunea tacită, și deci, revinderea în comptul adjudecatarului din cauza nedepunerii prețului.

Curtea,

Avēnd în vedere apelul făcut de Teodora C. Papagheorghie contra sentinței No. 348 din 15 Noembrie 1905 a Tribunalului Ilfov secția de Notariat prin care s'a respins ca neintemeiată contestația apelantei la punerea în revindere a imobilului din str. Primăverei 15 adjudecat asupra sa ;

Avēnd în vedere că din lucrările aflătoare în dosarul Tribunalului se constată că imobilul din str. Primăverei 15, rămas ca avere de moștenire pe urma defunctului Constantin Scari, fiind scos în licitațiune pentru eșire din indiviziune, s'a adjudecat asupra apelantei, una din comoștenitori ; — că aceasta nedepunând prețul, în ter-

menul prevăzut de lege, Tribunalul, prin jurnalul No. 5074 din 17 Maiu 1905, după cererea intimatului, a dispus scoaterea în revindere pe socoteala adjudecatei ; — că în contra acestei încheeri, apelanta a făcut contestațiune, pe motiv că dispozițiile art. 551 și 553 Pr. civilă nu sunt aplicabile când e vorba de licitație pentru eșire din indiviziune, dar Tribunalul i-a respins contestația prin sentința atacată cu apel ;

Considerând că, în materie de vînzare imobiliară prin licitațiune publică, dreptul de revindere în socoteala adjudecatarului, — potrivit art. 551 și 553, pentru nedepunerea prețului adjudecațiunei, — se întemeiază pe condițiunea rezolutorie tacită subînțeleasă în contractele sinalagmatice (art. 1020 C. civ.) ;

Considerând că în virtutea principiului declarativ al împărțeii, stabilit prin art. 786 C. civ., comoștenitorii neținând dreptul lor unii de la alții, ci de la defunct ori de la lege, și aceasta din chiar momentul deschiderii moștenirii, evident că condițiunea rezolutorie nu-și poate avea locul, în materie de eșire din indiviziune și prin urmare contestatorul nu are acțiune în rezoluțiune pentru neplata prețului, sau a sulței ce i se datorește spre a se egala loturile ;

Că legea prin articolul menționat, asimilând în totul licitațiunea cu împărțeala și aplicându-i efectele declarative ale acesteia, urmează că atunci când adjudecatarul unui imobil comun, este unul din comoștenitori, nu e posibilă rezoluțiunea tacită și deci revinderea în comptul adjudecatarului din cauza nedepunerii prețului ; — că, astfel se explică și dispozițiunile art. 1741 C. civ. care acordând comoștenitorilor un privilegiu asupra imobilului scos în licitațiune, prin aceasta presupune că adjudecatarul le-a rămas debitor cu o parte din preț convenită lor ;

Considerând că acest sistem al legii nu atinge interesele comoștenitorilor care în lipsa unei acțiuni în rezoluțiune și a dreptului de revindere în cont, pot executa pe adjudecatar pe calea urmăririi imobiliare în realizarea creanței privilegiate și de altă parte este echitabil pentru adjudecatar, neobligându-l să depună un preț, pe care, poate adese ori, în urma socotelilor definitive ale împărțeii nu-l mai datorește comoștenitorilor săi, sau este redus la o sultă de mult mai mică valoare ;

Considerând că textele din procedura civilă, invocate de apelantă, nu contrazic soluțiunea impusă de principiul declarativ al partajului. În adevăr art. 696 din Pr. civilă prescriind că vînzarea obiectelor se va face conform cu cele zise pentru vînzarea bunurilor imobile ale minorilor, înțelege a se raporta ca și textul corespunzător francez, la formele pregătitoare pentru punerea în vînzare, fără a se ocupa de efectele juridice ale vînzării, mai ales că e greu de presupus intenția legiuitorului de a modifica printr'un text de procedură civilă — fără să o spună în mod formal, — un indiscutabil principiu prevăzut în Codul civil ;

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

(ss) Al. D. Dobriceanu, I. Stambulescu, G. Buzdugan.

Grefier (s) N. Brătianu

Opiniune

Avēnd în vedere pe lângă motivele din sentința Tribunalului, pe cari le adoptăm în totul, că legea nu face nici o deosebire între adjudecatarul străin și adjudecatarul copărtaș ;

Că după cum adjudecatarul străin este ținut să depună prețul adjudecațiunei în termenul prescris de lege, art. 553 Pr. civ., tot așa e ținut și copărtașul cum-părător să depună acel preț ; că în cazul cel mai favorabil el trebuie să depună măcar partea celor-l'alți comoștenitori ; că întru cât apelanta n'a depus nici o parte din prețul cu care s'a adjudecat asupra sa imobilul succesoral din strada Primăverei 15, cu drept curent s'a dispus de Tribunal a se pune din nou în vînzare pe socoteala sa ;

Pentru aceste motive, respinge apelul, etc.

(ss) Sc. Popescu, G. Flaișten.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VASLUI

Audiența de la 20 Ianuarie 1906

Președinția D-lui D. VOLANSCHI, Judecător de ședință
Sterian Macri cu Simon Cron
Sentința civilă No. 23Acțiune posesorie. — Condițiile pentru exercitarea acestor acțiuni. — Posesia *animo domini*. — (Art. 60, 3° L. jud. de ocoale; Art. 1846, 1847 C. civ.).

Arendă. — Locațiune. — Dreptul arendașului său locatarului. — Drept personal. — Posesor cu titlu precar. — Tulburare de fapt și de drept. — Casurile în care arendașul său locatarul are exercițiul acțiunilor posesorii. — (Art. 1426, 1428 C. civ.).

1. Pentru ca o acțiune posesorie să fie admisibilă, ea trebuie să întrunească condițiile prevăzute de art. 60 din legea judecătorilor de ocoale, între care se află și condiția ca acel care o exercită să posedă cu titlu de proprietar (*animo domini*), iar nu cu titlu precar.

2. Dreptul arendașului său locatarului este personal, concepțiunea juridică în care acest drept ar fi real și ar avea de consecință pentru arendașul său locatar posibilitatea exercitării acțiunilor posesorii, fiind astăzi de toți părăsită.

3. Arendașul său locatarul posedând în numele proprietarului și fiind un detentor cu titlu precar, nu poate, în principiu, exercita acțiunile posesorii.

4. Arendașul său locatarul are exercițiul acțiunilor posesorii numai atunci când este împiedicat în folosința dreptului său printr-o tulburare simplă de fapt, nu însă și atunci când acel care turbură posesiunea lui întemeiază acest fapt pe un pretins drept de folosință asupra lucrului arendașului său închiriat. În acest caz, acțiunea posesorii aparține numai proprietarului, în baza art. 1428 din codul civil.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de Sterian Macri, agricultor domiciliat în comuna Valea-Rea, județul Vaslui, prin petiția înregistrată la No. 13469/905, contra sentinței acestui tribunal No. 517/904, prin care i s'a respins apelul contra cărței de judecată a judecătoriei ocolului Vaslui, prin care s'a admis acțiunea pentru turburare de posesiune intentată contra sa de către Simon Cron;

Având în vedere că Simon Cron, arendașul moșiei Valea-Rea, a intentat acțiune în reintegrare, contra lui Sterian Macri, arendașul moșiei Corbu, pentru motivul că Sterian Macri l'a deposedat cu violență de o întindere de pământ de 40—50 prăjini fâneț, din trupul moșiei Valea-Rea, la locul numit Canton, pământ posedat mai înainte de reclamant în calitate de arendaș al moșiei Valea-Rea;

Având în vedere că oponentul a cerut a se respinge acțiunea intentată de Simon Cron, pentru motivul că acesta, în calitate sa de arendaș, n'are dreptul la exercitarea acțiunii posesorii;

Având în vedere că, după cum s'a arătat Simon Cron susține că, deposedarea s'a efectuat cu violență; că din depunerile martorilor ascultați de către judecătorul de pace cu ocaziunea cercetării locale de la 29 Noembrie 1903, nu rezultă nici-o dovadă că deposedarea s'a făcut cu violență;

Că, în urma acestei constatări, pentru ca acțiunea posesorie intentată de Simon Cron să fie admisibilă, trebuie să întrunească condițiile prevăzute de art. 60 din legea judecătorilor de pace, între care se află și

condițiunea că, acel care intentă o acțiune posesorie să posedă *animo domini* art. 60, 3°;

Având în vedere că Simon Cron este arendașul moșiei din trupul căreia pretinde că face parte pământul de care a fost deposedat; că oponentul Sterian Macri a susținut că posedă pământul care formează obiectul procesului, cu dreptul care derivă din calitatea sa de arendaș al moșiei Corbu, făcând parte din trupul acestei moșii;

Considerând că dreptul locatarului este personal, concepțiunea juridică în care acest drept este considerat ca real, și având de consecință posibilitatea pentru arendaș de a putea exercita acțiunile posesorii (Troplong, Bélimé, Izon) a fost cu totul părăsită;

Considerând că arendașul posedă în numele proprietarului, că fiind un simplu deținător precar; nu posedă sub nume de proprietar, și deci nu poate avea dreptul de a exercita acțiunea posesorie;

Considerând că, arendașul are exercițiul acțiunii posesorii numai atunci când ar fi împiedicat în folosința dreptului său printr-o turburare simplă de fapt, art. 1426 cod. civ.: că atunci când acel care turbură posesiunea, întemeiază acest fapt pe un pretins drept de folosință asupra lucrului arendașului, locatarul n'are acțiunea posesorie contra terțiului turburător, această acțiune aparținând numai proprietarului art. 1428 C. civ.;

Considerând că după cum s'a stabilit mai sus, Sterian Macri pretinde, că stăpânește pământul care face obiectul acțiunii posesorie cu dreptul de arendaș al moșiei Corbu; că, prin urmare, nefiind o turburare simplă de fapt, Simon Cron, arendașul moșiei Valea-Rea, n'are calitatea de a exercita acțiunea posesorie; Că opoziția lui Sterian Macri fiind întemeiată, sentința opoșată urmează a fi în totul retractată și în consecință, respinsă acțiunea posesorie intentată de Simon Cron contra lui Sterian Macri ca neadmisibilă;

Pentru acest motive, admite, opoziția, etc.

(ss) D. Volanschi, I. Mihăilescu.

Observație. — Sentința tribun. din Vaslui, ce publicăm astăzi, este juridică, după părerea noastră, de și chestiunea de a se ști dacă precariștii, precum sunt: chiriașii, arendașii, comodatarii, depositearii, etc. au sau nu exercițiul acțiunilor posesorii, este controversată. Soluția dată de tribunal este în genere admisă de doctrină și de jurisprudență. Cpr. Cas. rom. *Curierul judiciar* din 1901, No. 45 și Bulet. Cas. anul 1901, p. 373; jud. ocol. Zeletin, *Curierul judiciar*, din 1901, No. 67; Trib. Putna, *Curierul judiciar*, din 1904, No. 23 (cu observația Directorului nostru, d l D. Alexandresco, în care se pot vedea numeroasele autorități citate într'un sens și în altul). Vezi asupra controversei la care a dat loc acțiunile posesorii exercitate de precariști, D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 244, 245; Al. Degré, *Dreptul* din 1887, No. 72, 74, 76, 78 și din 1888, No. 5 precum și *Scr. juridice*, p. 628 urm. Tocilescu, *Curs de proced. civilă*, I, partea II, p. 104 urm.; Al. C. Șandru, *Curs de proced. civ.*, I, pag. 108 și 321 urm., etc. În cât privește autorii străini, vezi Wodon, *Tr. th. et pratique de la possession et des actions possessoires*, 625 urm.; Bélimé, *Act. possessoires*, 309; Garnier, 706 urm.; Glasson, *Pr. civ.*, I, p. 452, Répert. Sirey *Act. possessoire*, No. 237 urm., etc.

(N. R.)